

HLA TIPIZACIJA U AKSIJALNOM SPONDILOARTRITISU NEOVISNO O HLA-B27 POZITIVITETU

HLA TYPING IN AXIAL SPONDYLOARTHRITIS INDEPENDENT OF HLA-B27 POSITIVITY

Adelmo Šegota¹, Viviana Avancini-Dobrović¹, Tea Schnurrer-Luke-Vrbanić¹

¹Zavod za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu, Klinički bolnički centar Rijeka, Rijeka, Hrvatska

Uvod. Aksijalni spondiloartritis (axSpA) predstavlja heterogenu skupinu upalnih reumatskih bolesti koja se dominantno manifestira sakroileitisom i/ili spondilitisom, uz često pozitivan nalaz tipizacije humanog leukocitnog antigena (HLA) B27. Dijagnoza axSpA postavlja se temeljem ASAS (engl. Assessment of SpondyloArthritis International Society) klasifikacijskih kriterija za axSpA. Klinički izazov predstavlja utvrđivanje ranog neradiografskog oblika axSpA, posebice u HLA-B27 negativnih osoba. Cilj ovog istraživanja je bio usporediti genetička obilježja četiri oblika axSpA neovisno o HLA-B27 pozitivitetu.

Ispitanici i metode. U Zavodu za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Kliničkog bolničkog Centra Rijeka provedeno je presječno istraživanje nalaza HLA tipizacije na uzorku od 137 ispitanika sa axSpA, od kojih 51 ispitanik sa neradiografskim aksijalnim spondiloartritisom (nr-axSpA), 9 sa neradiografskim aksijalnim psorijatičnim artritisom (nr-axPsA), 32 sa radiografskim aksijalnim psorijatičnim artritisom (r-axPsA) i 45 s ankilozantnim spondilitisom (AS), od toga 74 žena (54,0%) i 63 muškaraca (46,0%). Podaci su prikupljeni uvidom u medicinsku dokumentaciju putem integriranog informatičkog sustava za zdravstvene djelatnike.

Rezultati. Najčešće utvrđeni nalaz HLA tipizacije u istraživanih axSpA bio je HLA-A2 (60,6%; $p=0,282$), ali bez statističke značajne razlike između skupina. HLA-B27 je bio najčešći statistički značajan nalaz HLA tipizacije (41,6%), predominantno u ispitanika sa AS-om (88,9%; $p<0,001$). Nalazi HLA tipizacije neovisno o HLA-B27 pozitivitetu su sljedeći: HLA-DR11 (45,1%; $p=0,018$) kod nr-axSpA, HLA-B18 (44,4%; $p=0,015$) i HLA-Cw7 (44,4%; $p=0,004$) kod nr-axPsA, HLA-B13 (25,0%; $p=0,004$), HLA-B39 (18,8%; $p=0,001$), HLA-B57 (15,6%; $p=0,037$), HLA-Cw6 (28,1%; $p<0,001$), HLA-Cw12 (15,6%; $p=0,016$) i HLA-DR7 (46,9%; $p<0,001$) kod r-axPsA te HLA-DR16 (42,2%; $p=0,007$) kod AS-a.

Zaključak. Rezultati nalaza HLA tipizacije ukazuju na mogućnost utvrđivanja različitih HLA-B27 negativnih oblika axSpA specificiranim genetičkim biljezima razlikovanja, dominantno definiranim zemljopisnim porijeklom istraživanih uzorka ispitanika.

Ključne riječi: aksijalni psorijatični artritis, aksijalni spondiloartritis, ankilozantni spondilitis, HLA tipizacija, neradiografski aksijalni spondiloartritis

E-pošta glavnog autora: adelmos@yahoo.com

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa